

556
CASOPIS ZA
KNUŽEVNOST,
UMETNOST
I DRUŠTVENA
PITANJA

10/1990.

CENA: 15 DINARA

RUKOVET



BIBLIOTEKA FILOZOFSKOG FAKULTETA



C Ć

556/1990



011011428,10

COBIS

ČASOPIS ZA
NUŽENOST,
VJETNOST
DRUŠTVENA
PITANJA

RUKOVET

Vislava Šimborska
PEJZAŽ SA ZRNCEM PESKA

*Zovemo ga zrcem peska.
A ono sebe ni zrcem, ni peska.
Snalazi se bez imena
opšteg, posebnog,
prolaznog, trajnog,
pogrešnog ili pravog.*

*Ništa mu ne znači naš pogled, dodir.
Ne oseća se ugledanim i dodirnutim.
A to, što je palo na prozorsku dasku,
to je samo naš, ne i njegov doživljaj.
Za njega je to isto što i pasti na bilo šta,
bez sigurnosti da li je već palo,
ili još pada.*

*S prozora je divan pogled na jezero,
ali taj pogled sam sebe ne vidi.
Bezbojno i bezoblično,
bezvučno, bezmirisno
i bezbolno mu je na ovom svetu.*

*Bezdano je dnu jezera
i bezobalno obalama.
Nit' je mokro, a ni suvo njegovoj vodi.
Nit' je malo, a ni mnogo talasima,
što šume gluvi za svoj vlastiti šum
oko ni malog, ni velikog kamenja.*

*A sve to pod nebom od prirode beznebnim,
u kojem zalazi sunce uopšte ne zalazeći
i krije se ne skrivajući, za nesvestan oblak.*

*Kida ga vetar bez ikakvog drugog razloga,
sem onog da duva.*

*Prolazi jedna sekunda.
Druga sekunda.
Treća sekunda.
Ali to su samo naše tri sekunde.*

*Vreme je proletelo kao glasnik s hitnom vešću.
Ali to je samo naše poređenje.
Izmišljen lik, sugerirana mu hitnja,
a vest nije od ljudi.*

SUVIŠAK

*Otkrivena je nova zvezda,
što ne znači da je postalo svetlije
i da je stiglo nešto što nedostaje.*

*Zvezda je velika i daleka,
tako daleka da je mala,
čak manja od drugih
mnogo manjih od nje.
Čuđenje ne bi tu bilo ništa čudno,
kad bismo samo imali vremena za njega.*

*Starost zvezde, masa zvezde, položaj zvezde,
sve je to dovoljno možda
za jednu doktorsku disertaciju
i skromnu čašu vina
u krugu bliskom nebu:
astronom, njegova žena, rođaci i kolege,
opuštena atmosfera, ležerna odeća,
u razgovoru preovlađuju lokalne teme
i gricka se kikiriki.*

*Zvezda je divna,
ali to još nije razlog
da se ne popije u zdravlje naših dama
koje su neuporedivo bliže.*

*Zvezda bez posledica.
Bez uticaja na vreme, modu, rezultat meča,
promene u vladi, prihode i krizu vrednosti.*

*Bez rezultata u propagandi i teškoj industriji.
Bez odsjaja na polituri konferencijskog stola.
Prekobrojna za izbrojane dane života.*

*Zašto tu pitati
ispod kolko zvezda se čovek rodi,
a ispod koliko za kratak trenutak umire.*

Nova.

– Bar mi pokaži gde je.

*– Između ivice onog tamnosivog raščupanog oblačića
i one tamo, više u levo, grančice akacije.*

– Aha – kažem.

O SMRTI BEZ PRETERIVANJA

*Ne razume se u šale,
u zvezde, u mostove,
u tkaštvo, u rudarstvo, u obrađivanje zemlje,
u gradnju brodova i pečenje kolača.*

*U naše razgovore o planovima za sutra
ubacuje svoju poslednju reč
ne na tu temu.*

*Ne ume čak ono
što je neposredno vezano za njen fah:
ni grob da iskopa,
ni sanduk da sklepa,
ni da spremi za sobom.*

*Zauzeta ubijanjem,
radi to nespretno,
bez sistema i veštine.
Kao da se na svakom od nas tek uči.*

*Trijumfe na stranu;
ali koliko poraza,
promašenih udaraca
i ponovnih proba.*

*Ponekad nema snage
da obori muvu u zraku.
Sa toliko gusenica
gubi trku u puzanju.*

*Sve to krtole, mahune,
pipci, peraje, traheje,
pera u vreme parenja i zimsko krzno
svedoče o zaostatku
u njenom dosadnom radu.*

*Zla volja nije dovoljna,
čak i naša pomoć u ratovima i prevratima,
to je, kao i dosad, premalo.*

*Srca kucaju u jajima,
Rastu skeleti beba.
Semana stižu do dva prva listića,
a često i do visokog drveća na horizontu.*

*Ko tvrdi da je svemoćna,
sam je živ dokaz
da svemoćna nije.*

*Nema takvog života
koji bar za trenutak
ne bi bio besmrtan.*

*Smrt
za taj trenutak uvek stiže sa zakašnjenjem.*

*Uzalud cima kvaku
nevidljivih vrata.
Ko je koliko stigao
to mu ne može oteti.*

POGREB

*„tako iznenada, ko bi se tome nadao“
„nervi i cigarete, opominjao sam ga“
„nije loše, hvala“
„odmotaj to cveće“
„brat je isto umro od srca, to je sigurno porodično“
„s tom bradom ne bih vas nikad prepoznala“
„sam je sebi kriv, uvek se u nešto mešao“
„trebalo je da drži govor onaj novi, nešto ga ne vidim“
„Kazek u Varšavi, Tadek u inostranstvu“
„ti si jedina bila pametna i ponela kišobran“*

„pa šta s tim što je on od svih njih bio najsposobniji“
„prolazna soba, Baska se neće složiti“
„naravno, imao je pravo, ali to još nije razlog“
„s lakiranjem vratanica, pogodi koliko“
„dva žumanca, kašika šećera“
„nije njegova stvar, zašto mu je to trebalo“
„sve plave i samo mali brojevi“
„pet puta, nikad nikakvog odgovora“
„neka ti bude da sam mogao, ali si mogao i ti“
„dobro je što je bar ona imala taj poslić“
„pa ne znam, valjda rođak“
„sveštenik je isti Belmondo“
„nisam još bila u ovom delu groblja“
„sanjala sam ga pre nedelju dana, nešto me je dirnulo“
„lepuškasta je ta kćerka“
„sve nas to čeka“
„izjavite udovici u moje ime, moram stići na“
„a ipak je na latinskom zvučalo svečanije“
„bilo pa prošlo“
„do viđenja, gospodo“
„možda bismo negde na pivo“
„nazovi, popričaćemo“
„četvorkom ili dvanaesticom“
„ja ovuda“
„mi tamo“

ODEĆA

Skidaš, skidamo, skidate
kapute, žakete, sakoe, bluze
od vune, pamuka, mešavine poliestera i pamuka,
suknje, pantalone, čarape, rublje,
stavljajući, vešajući, prebacujući preko
naslona stolica, krila paravana;
za sada, govori lekar, nije to ništa ozbiljno,
izvolite se obući, odmoriti, otputovati,
upotrebljavati u slučaju kad bi, pre spavanja, posle jela,
javiti se za četvrt godine, za godinu dana, za godinu i po;
vidiš, a ti si mislio, a mi smo se plašili,
a vi ste pretpostavljali, a on sumnjao;
vreme je da se vezuju, zakopčavaju rukama koje još drhte
pertle, drikeri, rajsferšlusi, kopče,
kaiševi, dugmad, kravate, kragne

*i izvlači iz rukava, iz tašni, iz džepova
izgužvan, na tufne, na pruge, s cvetićima, karirani šal
s iznenada produženom korisnošću.*

(1986)

Iz zbirke **Ljudi na mostu**

Prevela s poljskog: **Svetlana Bogojević**